

DENUMIREA RESURSEI EDUCAȚIONALE DESCHISE:

"De-a copilăria"-Folclorul copiilor

Numele și prenumele cadrului didactic autor:Buru Gheorghita

Nivel de învățământ/clase:Invatamant prescolar-nivelul I

Aria curriculară/disciplina:DLC;DEC;DOS;DPM;

Material curricular/extracurricular(Menționați numai varianta potrivită)-ADP-

Activitate optionala

Competențe vizate:

COMPETENȚE GENERALE:

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE (DLC) :

- Familiarizarea copiilor cu unele aspecte ale limbajului artistic din literatura în versuri și în proză pentru copii;
- Dezvoltarea capacității de exprimare orală,de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale.
- Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic.lexical și sintactic.
- Dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral.

DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV (DEC) :

- Formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene,picturi,modelaje.
- Stimularea expresivității și creativității prin desen,pictură.modelaj.
- Formarea capacității de receptare a lumii sonore și a muzicii.
- Formarea capacităților de exprimare prin muzică.
- Cunoașterea valorilor creației muzicale naționale.

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (DOS) :

- Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în societate.
- Educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter.
- Cunoașterea unor elemente care definesc profilul spiritual al poporului român.
- Formarea și consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică.
- Dezvoltarea simțului practic și estetic.

DOMENIUL PSIHO-MOTRIC (DPM) :

- Stimularea calităților intelectuale, de voință și afective, în vederea aplicării independente a deprinderilor însușite.
- Educarea-dezvoltarea capacităților interpretative și coordonare psihomotrică prin, jocuri muzicale și dansuri populare;
- Formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și aplicativ-utilitare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Să audieze texte literare din folclorul copiilor pentru a reține ideile acestora;
- Să asimileze cuvinte și expresii literare, populare și să le utilizeze în contexte noi;
- Să reproducă independent (cu sau fără suport ilustrativ) conținutul unor basme populare;
- Să recite integral sau pe imagini ideatice poeziile însușite, zicătorile, recitativele, ghicitorile și numărătorile;
- Să folosească vorbirea dialogată și monologată menținând normele de adresare pe parcursul relatării;
- Să respecte intonația, accentul, ritmul, pauzele, tonul și nuanțarea vocii în reproducerea textelor;
- Să asocieze unor melodii, jocuri muzicale, cântece populare mișcări sugerate de text sau de ritm;
- Să-și exerseze deprinderile de motricitate fină, utilizând semnele grafice în decorarea diferitelor obiecte;
- Să cunoască și să respecte tradițiile culturale ale poporului din care face parte;
- Să participe afectiv la sărbătorile laice și religioase ale familiei și comunității.

**SCOALA GIMNAZIALA "THEODOR COSTESCU"
DROBETA TURNU SEVERIN**

"DE-A COPILARIA"

FOLCLORUL COPILOR

ACTIVITATE OPȚIONALĂ

**Tipul opționalului : Integrat(la nivelul mai multor domenii experientiale)
(DLC; DEC; DOS;DPM;)**

Nivelul : I (3-5 ani)

Durata : 1 an

Modul de desfășurare : 1 activitate pe săptămână

**PROF.INV.PRESCOLAR
BURU GHEORGHITA**

Folclorul reprezintă o parte a culturii naționale a unui popor, reflectând în modul cel mai direct profilul spiritual și talentul artistic al unei națiuni. În acest sens, creația copiilor păstrează o străveche modalitate de comunicare și de exteriorizare artistică, cu rădăcini străvechi în viața colectivă care precede nașterea limbilor vorbite și a limbajului muzical. Folclorul este o formă de manifestare a poporului în care se reflectă existența materială și spirituală a acestuia în producții și creații artistice ca: poezie, muzică, dans, teatru, arte plastice-decorative etc.

Este bine cunoscut faptul că folclorul constituie una dintre valorile inegalabile și incontestabile ale poporului nostru și nu trebuie să lăsăm timpul și evenimentele lumii moderne să ne facă să-l dam uitării. Astfel, datoria noastră morală este de a păstra și a cultiva în sufletele generațiilor ce ne urmează dragostea pentru valorile care ne-au înconjurat dintotdeauna și ne-au definit.

Încă din primii ani de viață copilul simte admirație față de creațiile populare când își ascultă bunica cum deapănă firul unui basm sau al unei legende, în care eroii sunt înzestrați cu calitățile țaranului român; o simte din cântecul duios de leagăn al mamei, din proverbe și zicători, din ghicitori, din doinele ce se cântau încă din vremea moșilor și strămoșilor noștri. Alături de literatură, care constituie un factor cu eficiență deosebită în educație, arta populară are o contribuție de seamă. În primul rând, făcând-o cunoscută copiilor, ei încep să înțeleagă specificul poporului din care fac parte, aspirațiile lui, idealurile de ieri și de azi, care sunt oglindite în obiceiurile locurilor și în creațiile meșteșugarilor; în al doilea rând, punându-i pe copii, încă de la vârsta preșcolară, în contact direct cu unele meșteșuguri și meserii pe care fie bunicii lor, fie părinții sau alte rude le practică, le insuflăm respectul și dragostea pentru o anumită meserie, pe care o pot învăța și ei când vor crește.

Parte a creației populare, folclorul copiilor oglindește o serie de trăsături specifice dezvoltării lor, pe diverse trepte de vârstă, puterea de înțelegere și concepția artistică pe care aceștia le dețin la un anumit moment dat. Se vorbește prea puțin despre acest minunat tezaur românesc sau chiar deloc, în ultima vreme. Și, treptat, treptat, el se pierde sufocat de influențele directe sau indirecte ale tranziției și vieții de cartier.

Tradițiile folclorice ale copiilor pot constitui primul pas către cunoașterea muzicii, dansului, educației fizice, artei plastice și decorative, dar și a literaturii pentru copii. Acompaniamentul este predominant ritmic, corporal (prin bătăi din palme, picioare, sau mers ritmic pentru marcarea timpului sau a ritmului), sau instrumental (cu obiecte sonore sau instrumente de percuție ce îmbogățesc sonor atmosfera de joc).

Folclorul copiilor aduce o însemnată contribuție la modelarea personalității preșcolarilor, făcând parte din grupa activităților al căror scop principal constă în realizarea educației estetice, în cultivarea aptitudinilor și capacităților de a cunoaște realitatea, învățând pe calea emoțiilor artistice să admire frumosul, să adopte o atitudine civilizată și sensibilă în relațiile cu ceilalți.

Producțiile artistice ale copiilor trebuie considerate nu numai ca o utilitate distractivă ci și cu rol educativ – didactic, deoarece dezvoltă spiritul de cooperare, de acțiune, de formare a limbajului, a sensibilității, a percepției verbale, vizuale, motrice și muzicale, înainte de etapa școlară.

Este necesară o selecție riguroasă a exemplelor, pe criteriul accesibilității și autenticității, pentru educația copiilor, mai ales a celor care nu trăiesc într-un mediu folcloric. În același timp, păstrarea și transmiterea practicilor și creațiilor folclorice autentice noilor generații trebuie să constituie o dominantă a activității pedagogilor din orice etapă a învățământului. Oferind un model de „*câmp interdisciplinar și transdisciplinar*”, folclorul copiilor trebuie considerat un model de instruire în cadrul instituțional (grădinița și școala primară), în care învățarea și consolidarea tuturor cunoștințelor și deprinderilor specifice acestor vârste, să fie realizate firesc, fără bariere între diferitele domenii de cunoaștere. Învățarea transdisciplinară favorizează dezvoltarea unei viziuni globale, transferul informațiilor în contexte diverse, generând experiențe fundamentale de formare a creativității copiilor.

Această activitate opțională, departe de a se considera perfectă sau foarte avizată, își propune trezirea interesului pentru această formă de manifestare și exprimare a copiilor și chiar să tragă un semnal de alarmă în vederea aprofundării studiului și conservării acestui tip de folclor.

El este cu siguranță folclor căci asemeni celui adult, întâlnim în el piese cu formă variabilă și autor necunoscut, diversitatea lor datorându-se localității sau originalității creatoare a copilului. Deși, aparent, un mod de petrecere a timpului liber, de amuzament, folclorul copiilor are un important rol educativ și formativ, mai ales prin relațiile stabilite între participanți.

Universul tematic al creațiilor este foarte larg :

-se fac referiri la ocupațiile lor de fiecare zi și la plăcerile copiilor, la momente care joacă un rol important în viața lor. Copilul se dovedește astfel un observator atent și critic; el găsește, în tot ceea ce –l înconjoară, aspecte inedite pe care le tratează cu mult umor. Legătura om-natură, atât de frecventă în folclorul românesc, oferă de această dată și o surpriză; depășind cadrul obișnuit creației folclorice universale, folclorul copiilor se apropie mult de fabula cultă.

Folclorul copiilor , s-a transmis din generație în generație , oral și practic, prin „școala jocului”, prin simplul contact dintre copii, cu ajutorul fraților, partenerilor de joacă, părinților, școlii, etc. Din leagăn până la adolescență, folclorul copiilor se împletește la tot pasul cu viața acestora, constituie un gen care-i însoțește în toate manifestările specifice copilăriei. Diferite forme ale folclorului au fost create chiar de copii, prin inteligența lor, spiritul de inițiativă, fantezia, capacitatea de a visa. Aceștia, în jocurile lor, **inventează** scurte poezii, cântece, caracterizate printr-un grai poetic, concret, care încântă urechea, contribuind la dezvoltarea imaginației și a limbajului. Aceste „**mici producții artistice**” sunt cunoscute în literatura de specialitate sub denumirea de **folclor al copiilor**.

Scriitori de seamă din toate timpurile s-au aplecat cu înțelegere și interes asupra universului copilăriei, culegând, creând și inserând în operele lor „**mici bijuterii**” din folclorul copiilor.

Creat de copii și **transmis** tot de ei, folclorul copiilor constă în **cântece glumețe, cântece pentru socoteli** (cântece numărătoare), **cadențe onomatopice, cântece** (descântece) **pentru vietăți sau fenomene din natură, frământări de limbă.**

În aceste creații , limba artistică a poeziei pare să se contopească cu însăși limba copiilor.

Structura frazei se distinge prin simplitatea și ritmul ei, prin cerințele melodioase, cu sonorități deosebite.

Prin aceste cântece, poezii, copiii își asimilează compoziția cuvintelor, acumulează experiență verbală, ajungând treptat la elaborarea așa – zisului simț al limbii.

Recitate, cântate, jucate ori gesticulate, aceste producții artistice pun în mișcare trupul, mintea și sufletul copiilor .

Am considerat oportună alegerea acestui opțional , din rațiunea de a valorifica în beneficiul copiilor multiplele valențe formative ale producțiilor literare înmănunchiate sub genericul de **folclor al copiilor!**

Activitatea opțională „Folclorul copiilor” poate realiza importante scopuri instructive, de cunoaștere și de asimilare a unor creații care aparțin copiilor, de păstrare și de transmitere către alte generații a acestor bunuri spirituale. Numeroasele povești și povestiri pe care le cunosc din anii trecuți constituie baza pentru stimularea capacităților creatoare ale copiilor cu aptitudini lingvistice și artistice, contribuind, astfel, la îmbogățirea creațiilor din acest domeniu, precum și la cultivarea atitudinii de prețuire a folclorului creat de către copii și pentru copii. Versurile și cântecele învățate în cadrul activității opționale pot deveni materiale ilustrative sau în completare pentru activitățile obligatorii, sau pot fi valorificate în momente artistice și serbări.

COMPETENȚE GENERALE:

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE (DLC) :

- Familiarizarea copiilor cu unele aspecte ale limbajului artistic din literatura în versuri și în proză pentru copii;
- Dezvoltarea capacității de exprimare orală, de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale.
- Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical și sintactic.
- Dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral.

DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV (DEC) :

- Formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje.
- Stimularea expresivității și creativității prin desen, pictură, modelaj.
- Formarea capacității de receptare a lumii sonore și a muzicii.
- Formarea capacităților de exprimare prin muzică.
- Cunoașterea valorilor creației muzicale naționale.

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (DOS) :

- Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în societate.
- Educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter.
- Cunoașterea unor elemente care definesc profilul spiritual al poporului român.
- Formarea și consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică.
- Dezvoltarea simțului practic și estetic.

DOMENIUL PSIHO-MOTRIC (DPM) :

- Stimularea calităților intelectuale, de voință și afective, în vederea aplicării independente a deprinderilor însușite.
- Educarea-dezvoltarea capacităților interpretative și coordonare psihomotrică prin, jocuri muzicale și dansuri populare;
- Formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și aplicativ-utilitare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Să audieze texte literare din folclorul copiilor pentru a reține ideile acestora;
- Să asimileze cuvinte și expresii literare, populare și să le utilizeze în contexte noi;
- Să reproducă independent (cu sau fără suport ilustrativ) conținutul unor basme populare;
- Să recite integral sau pe imagini ideatice poeziile însușite, zicătorile, recitativele, ghicitorile și numărătorile;
- Să folosească vorbirea dialogată și monologată menținând normele de adresare pe parcursul relatării;
- Să respecte intonația, accentul, ritmul, pauzele, tonul și nuanțarea vocii în reproducerea textelor;
- Să asocieze unor melodii, jocuri muzicale, cântece populare mișcări sugerate de text sau de ritm;
- Să-și exerseze deprinderile de motricitate fină, utilizând semnele grafice în decorarea diferitelor obiecte;
- Să cunoască și să respecte tradițiile culturale ale poporului din care face parte;
- Să participe afectiv la sărbătorile laice și religioase ale familiei și comunității.

LISTĂ DE CONȚINUTURI	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	SUGESTII DE DESFĂȘURARE	MODALITĂȚI DE EVALUARE
<p>• Cântece (descânțe) pe care copiii le adresează unor fenomene</p>	<p>„Căldărușă plină”- (pentru belșug) Căldărușă plină Haidem în grădină, Unde am o floare Ce-o să crească mare Dacă e stropită Și e îngrijită .</p>	<p>*după audierea și memorarea versurilor, copiii aranjează o „grădină” cu flori conf. de ei și mimează udarea florilor în timp ce cântă versurile; *fiecare copil descrie floarea preferată și apoi o desenează; *copiii găsesc diminutive pentru cuvintele: plină, grădină, floare, mare;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chestionare orală ▪ Probă practică
	<p>„Treci ploaie”- (pentru alungarea ploii) Treci ploaie călătoare Că te-ajunge soarele Și-ți taie picioarele! Cu un mai, cu un pai, Cu sabia lui Mihai! Variantă Du-te ploaie călătoare Că te prinde sfântul soare. Și îți ia picioarele Cu un pai, cu un mai Cu sabia lui Mihai! Plină de coji de mălai. Cărămidă nouă, Dă doamne să plouă! Cărămidă rea Dă Doamne să stea!</p>	<p>*copiii grupați în două echipe : cei din prima echipă, imită „ploaia” prin lovirea ritmică a podelei cu vârful degetelor; cei din echipa a doua, recită cu hotărâre descântecul, pentru a determina oprirea ploii; * Copiii se plimbă în cerc, ținându-se de mâini în jurul globului pământesc și recită versurile cu intensități diferite; *își imaginează apariția curcubeului după ploaie și o exprimă plastic , prin desen sau pictură;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>4.„Cântece (descânțe) pentru soare” Soare, soare, ieși afară Să-ți dau floare de cicoare Uite, soarele-a ieșit Și cicoarea a-nflorit! Variantă Soare, soare, ieși din închisoare Că vin două căprioare Cu cercei de ghiocei Cu papuci din flori de tei. Variantă Negurice , rice,</p>	<p>* copiii ascultă textul, apoi îl învață repetându-l astfel: ei țin ascunse în căușul palmelor flori albastre confecționate anterior și rostesc ruga către soare, apoi ridică florile , mimând bucuria , la răsăritul soarelui; * un grup de copiii, cu corpurile și brațele „ascund” soarele (îl țin în închisoare), iar ceilalți , reproduc descântecul</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică

	Fugi de pe colnice, C-o să vină soarele Să-ți taie picioarele!	până când închisoarea își deschide porțile; *copiii țin în mâini „sori” confecționați de ei și amenință negura să plece, recitând versurile rugător, ...amenințător, ...încet, ... în șoaptă!	
<p>☀ Cântece (descânțe) pe care copiii le rostesc micilor vietăți</p>	<p>„<i>Melc, melc, codobelc</i>” Melc, melc, codobelc, Scoate coarne bourești, Și te du la baltă, Și bea apă caldă. Și te du la Dunăre, Și bea apă turbure. Și te suie pe buștean, Și mănâncă leuștean. Să vină fetițele, Să-ți vadă cornițele, Și să spele rufele , Să le –ntindă pe nuiele, Să latre câinii la ele!</p>	<p>* se audiază textul, se explică cuvintele „codobelc” (însușire dată de copiii melcului) și „bouresc” (coarne ca de bour), apoi se reproduce ritmat, executând mers de voie, ținându-se de mâini , realizând spirala; se reia , desfăcând spirala; * un copil, purtând pe cap cornițe și o carapace din carton în spate, stă ghemuit, în mijlocul cercului; ceilalți se mișcă în cerc ținându-se de mâini, cântând versurile; cel din mijloc se ridică lent, sugerând ieșirea din căsuță;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>„ <i>Melcul supărat!</i>” Vine melcul supărat, O furnică l-a pișcat. Și cum vine păș, păș, păș Întâlnește-un cărăbuș. Melcul strigă-n gura mare, Nu te mai prăji la soare Dă-te-ncolo, nu-mi sta-n drum, Că te iau în coarne-acum!</p>	<p>* copiii merg ritmic în cerc, sugerând prin expresia feței supărarea melcului; apoi merg sacadat spre centrul cercului sugerând mersul „păș-păș”; *dialog gestic melc-cărăbuș (copiii se întorc față în față, formând perechi); *cărăbușii fac în ciudă melcului, sugerând gestic că nu intenționează să elibereze drumul;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>„<i>Mămăruță-Ruță</i>” – pentru zbor Mămăruță – Ruță / Suie-mă-n căruță,</p>	<p>*copiii țin pe palmă mămăruțe confecționate de ei și – în grup, apoi individual- reproduc</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică

	<p>Și mă du la vale /pe mine călare, Variantă Mămăruță-Ruță / Fetiță pestriță Încotro ai zbura / Acolo m-oi mărita!</p>	<p>recitativul; * copiii redau versurile, apoi cu mămăruța pe palmă aleargă spre o țintă imaginară și descriu „călătoria”;</p>	
	<p>„Cântecul ariciului” Măi arici, arici, arici, Măi arici pogonici, Mergi la moară / De te-nsoară Și ia fata lui Cicoară. Cu papuci din coji de nuci, Și cercei de nouă lei. Cu mărgelile de surcele Cu cercei de brebenei Cu mărgelile viorele!</p>	<p>* copiii ascultă textul, îl repetă în grup și individual, apoi trec la „dramatizarea” lui : - un copil interpretează rolul ariciului; - ceilalți se deplasează în cerc, în jurul lui, reproducând versurile ca pe un descântec , cu voce obișnuită, apoi în șoaptă, în gând, pentru a-l determina pe arici să se desfacă din ghem; - dacă ariciul „nu se hotărăște”, copiii se apropie de el”murmurând” versurile , pentru a-i dovedi bunele lor intenții, încercând să-l atingă;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>4. „Cântecul cocoșului” Și era un Moș Și-avea un cocoș. A, ce mai cocoș! Cum cânta la Moș! Ia cântă cocoșule! Săi și joacă , moșule. Și era o vulpe Și-a mâncat cocoșul A, ce mai cocoș! Și era un câine Și-a mâncat pe vulpe Vulpea pe cocoș A, ce mai cocoș! Și era un lup Și-a mâncat pe câine, Câinele pe vulpe Vulpea pe cocoș, A, ce mai cocoș!</p>	<p>* copiii sunt familiarizați cu textul; este reprodus pentru asimilare, apoi este fixat prin dramatizarea lui; - se aleg copii pentru rolurile de moș, cocoș, vulpe, lup (care vor purta o mască sugestivă sau un simbol în piept sugerând personajul); - restul copiilor sunt povestitori care recită versurile în grupuri sau individual; - după ce se recită versurile specifice fiecărui personaj, ...se face o pauză, permițând personajelor „prin gesturi ” să-și joace rolul : moșul joacă, cocoșul cântă, vulpea se</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică

		furișează și prinde cocoșul, câinele dă ocol curții, „miroase” și să ia urma vulpii , prinzând-o, lupul sesizează câinele depărtat de casă , aproape de teritoriul lui și-l prinde;	
	<p>„Barza” - Barză, barză cu noroc Spune-mi mie ce-ai în cioc ? Un boboc! - Dar în gheare, ce-ai în gheare? - Un șarpe și-o lipitoare.</p> <p>Variantă - Barză, barză ce-ai în cioc? O chită de busuioc ! Dă-mi-o mie să mă joc!</p> <p>Variantă - Barză, barză Ce-ai în cioc? - Un boboc! - Dar în gușă? - O căpușă! - Vino la noi după ușă!</p>	<p>* se prezintă fiecare variantă de text copiilor, apoi se repetă , prin variante cât mai atractive: - câte un copil este ales „barză” și dialoghează cu restul copiilor; - 3 copiii sunt berze și dialoghează pe rând folosind cele trei variante de text; - la răspunsul berzei”un șarpe” și-o „lipitoare”, copiii se grupează în jurul literelor „Ș” și „L”, și se întrec să găsească cuvinte care încep cu aceste sunete; - copiii spun ce ar mai putea avea barza în gușă, precizându-i astfel hrana; - câțiva copiii recită versurile cât mai expresiv, pronunțând corect sunetele, iar ceilalți, pe o melodie lentă, execută exerciții de euritmie, sugerând mersul și zborul berzei;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observarea comportamentului copiilor
<ul style="list-style-type: none"> ☺ Jocuri de grup 	<p>„Iepuraș drăgălaș” Iepuraș, drăgălaș, A fugit peste îmaș. Și s-a dus, acolo sus, Într-o tufă s-a ascuns. Dar Codău, câine rău, L-a stârnit din cuibul său, Și-a plecat, speriat În cel codru-ntunecat!</p>	<p>*copiii învață cântecul și-l execută pentru diferite tipuri de iepurași jucării; * copiii cu brațele ridicate sugerează copaci din „codrul întunecat” și ascund iepurașul, trimițându-l pe Codău în direcții greșite;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă practică

		* copiii își imaginează „imașul” și „codrunțunecat” și-l redau plastic;	
	<p>„Podul de piatră” Podul de piatră / S-a dărâmat C-a venit apa și l-a luat . Vom face altul / Pe mal în jos Altul mai trainic / Și mai frumos !</p>	<p>*se învață versurile și melodia; *se stabilesc criterii după care se constituie perechile; *se face podul; *se derulează „dărâmarea” și „reclădirea”, stabilindu-se trasee variate(liniar, șerpuit); *întrecere între două grupe de copiii, care construiește mai repede podul;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>„Iepuraș drăgălaș” - Iepuraș drăgălaș Unde-i fost? - La oraș. - Un te duci? - În pădure! - Ce mănânci - Fragi și mure. - Unde dormi? - În culcuș. - Cum te cheamă? - Marinuș!</p>	<p>* după familiarizarea copiilor cu textul, se desfășoară dialog copii – iepuraș, o echipă de iepurași – una de copii, repetându-se cât mai variat versurile; * copiii denumesc și alte componente din hrana iepurașului; * se caută și alte nume hazlii pe care le-ar putea purta iepurașul...Marinuș,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chestionare orală
	<p>„Ineluș – cerceluș” Ineluș – cerceluș Eu te voi ascunde acuș ! Uite-aci, ba... aici, Binișor eu te-oi piti! Hop, hop, te-am ascuns, Ține bine pumnul strâns. Ineluș – cerceluș, Eu te voi găsi acuș ! Ești aici, ori nu ești ? Dacă ieși,... îți spun povești! Hop, hop, te-am găsit, Uite-aicea ai sclipit!</p>	<p>*copiii stau în șezut pe covor, în cerc , cu palmele făcute căuș; *un copil primește inelul și trecând pe lângă toți copiii, îl strecoară „discret” în palmele cuiva ; * desemnează alt copil, care recitând a doua parte a versurilor , caută inelul; prin „promisiuni” încearcă să-l determine pe deținător să arate cumva unde este inelul;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă orală

		- jocul capătă ritm și densitate după ce versurile sunt bine asimilate;	
	<p>„ Vine ursul necăjit” Vine ursul necăjit Cu un dinte ruginit. - Dă-mi fetiț-o cheile, Să deschid odăile. - Vai de mine și de mine Cheile nu sunt la mine! Sunt la mama-București La palatele domnești!</p>	<p>* copiii stau în cerc și reproduc textul ritmic; * „ursul”, slăbit după hibernare, se plimbă prin fața lor și se oprește în fața unei fetițe , cerându-i cheile(să deschidă odăile cu hrană); * fetița recită versurile, prin care-l păcălește și nu-i dă cheile; * alt băiat este urs și ...jocul continuă ;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă acțional-practică
	<p>„ Unde te duci măi arici” - Unde te duci măi arici? - În pădurea de urzici. - Ce să cauți tu arici ? - Mușuroiul de furnici. - Vreau să vin și eu arici. - Tu copile stai aici, Că te pierzi printre urzici! - Rici – Rici, măi arici, Ace ai, nu ai arnici!</p>	<p>* copiii se împart în două grupe: grupa aricilor și grupa copiilor și poartă dialogul, apoi schimbă rolurile; * copiii se aranjează în perechi, unul fiind ariciul, celălalt copilul și poartă dialogul în versuri; supărat că ariciul nu-l ia în pădure, copilul din fiecare pereche aleargă în jurul acestuia, recitând sacadat ultimele două versuri; * se poate reprezenta prin desen, pictură, întâlnirea copil-arici;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă practică
<p>☺ Frământări de limbă</p>	<p>1. Am o prepeliță pestriță,cu 12 pui de prepeliță pestriță. E pestriță prepelița pestriță, dar sunt mai pestriți puii prepeliței pestrițe decât prepelița pestriță!</p> <p>2. Șase sași în șase saci Șase struți printre copaci!</p> <p>3. Șarpele sașiu, sâsâie</p>	<p>* forme fără sens sau versuri amuzante, aceste exerciții sunt îndrăgite de copiii și se pot organiza la începutul activităților pentru exersarea aparatului fono-articulator și crearea unei atmosfere de bună dispoziție,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probă orală

	<p>zglobiu!</p> <p>4. S-a suit capra pe piatră Și-a crăpat în patru, De s-ar sparge capul caprei Ca și piatra-n patru!</p> <p>5. Un moș cu un coș, În coș – un cocoș. Moșul cu coșul, Coșul cu cocoșul!</p> <p>6. Măi băiete cucuiete, Șade mâța pe perete Și mănânc'un castravete!</p> <p>7. Sângerică rică, Zeamă de pisică. Sângeroi roi, Zeamă de pisoii!</p>		
--	---	--	--

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar(3-6/7ani)-Ministerul Educației,Cercetării și Tineretului-2008.
- Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii (3-6/7 ani)-*Ediție revizuită*-Ministerul Educației,Cercetării și Tineretului-2008.
- Comișel Emilia – Folclorul copiilor, Editura Muzicală, București, 1982;
- Tocilescu Barbu – Folclor literar românesc, E.D.P., București, 1975;
- Roșianu Nicolae – Eseuri despre folclor, Editura Univers, București, 1981.
- G.Breazul - N.Saxu. (1985) *Carte de cântece pentru copii*, Editura Muzicală, Brașov
- Agrigoroae, Dan- Cartea copiilor-folclor literar, ed. ADAN, P. Neamț, 2005.
- Culegerea de reviste pentru copii- Cărticica „Draga mea”.

MATERIALE SUPORT

POEZII DIN FOLCLORUL COPIILOR

1.

Iesi, papucule, de sub pat,
Iesi, papucule, iesi,
Să mănânci și tu ciresi,
Iesi, papucule, iesi.

2.

Un pitic atât de mic
Făcea baie într-un ibric
Pe săpun a lunecat
Și piticul s-a înecat.
Vai, vai, ce păcat
Că piticul s-a înecat.

3.

Terente și Didina
Se plimbă cu masina.
La orice cotitură,
Mănâncă-o prăjitură.
La orice stop,
Beau câte-un sirop.
Șoferul s-a îmbătat
Masina s-a stricat.

4.

Două babe scofâlcite
Stau pe fotolii trântite,
Beau cafea din două cesti
Și vorbesc pe frantuzeste.
Parlez-vous, parlez-vous
Iesi afară tu.

5.

Sade ursul pe saltea
Și comandă o cafea;
Cafelută cu caimac,
Și deasupra un gândac.

6.

Am plecat la căutare
După mic și după mare;
Patru, patru pitulata
Pîn' la zece să fii gata.

7. Măi, curcane, n-ai mărgele

Rosii c-ale mele,
Măi, curcane, n-ai cercei
Mândri ca ai mei,
Măi, curcane, motul tău
Nu-i ca motul meu,

Măi, curcane, ce tot strigi?
Vrei să-ti dau panglici?

8.

Două găste fac găluste,
Iar găina dă făina.
Un boboc suflă-n foc
Si cocosul sus pe plită
Învârteste o clătită
Caldă, caldă rumenită.

9.

Stan si Bran
Cântă la pian
Gheorghe si Ion
Cântă la acordeon.
Uu, iuu, iuu,
Iesi afară tu.

10.

Am bam bus,tine-te de urs
Ursul n-are coadă,c-a mâncat o babă,
Baba n-are furcă,c-a mâncat o curcă.
Curca n-are pene,c-a mâncat-o Ene.
Ene n-are cap,c-a mâncat un tap.
Tapul n-are coarne,c-a mâncat bomboane.
Bomboanele sunt dulci,tu, măi nene, să te duci.

11.

Soricel, coadă vărgată,
Ce-ai mâncat smântâna toată,
Acum hai la judecată.
Judecata e făcută:
Ia pisica si-o sărută.
Pe amândouă părțile,
Să-i crească mustățile.

12.

Din Oceanul Pacific
A iesit un peste mic.
Si pe coada lui scria:
"Iesi afară dumneata!".

13.

Unu, două, las' că plouă,
Trei, patru, hai la teatru.
Cinci, sase, spală vase,
Sapte, opt, porumb copt,
Nouă, zece, apă rece.

14.

Seara când răsare luna
Pe podisul mexican
Mexicanii stau la pândă
Ca să prindă un găscan.
Domnisoara Angelica
A plecat din Bucuresti

Si-a lăsat ca amintire
Trei tangouri frantuzesti.

15.

Printre munti si printre văi,
Trece o cărută,
Si din toate fetele
Tu esti mai drăgută.

Printre munti si printre văi,
Trece o saretă,
Si din toate fetele
Tu esti mai cochetă.

Printre munti si printre văi,
Trece o masină,
Si din toate fetele
Tu esti cea mai fină.

Printre munti si printre văi,
Trece o revistă,
Si din toate fetele
Tu esti baletistă.

Printre munti si printre văi,
Trece o batistă,
Si din toate fetele
Tu esti o artistă.

Printre munti si printre văi,
Trece un tractor,
Si din toate fetele
Tu înveti cu spor.

Printre munti si printre văi,
Trece cifra sapte,
Si din toate fetele
Tu esti papă-lapte.

Printre munti si printre văi,
Trece-o tărăboantă,
Si din toate fetele
Tu esti Babă Cloantă.

Printre munti si printre văi,
Trece o cutie,
Si din toate fetele
Tu esti mai zurlie.

Printre munti si printre văi
Trece un lighean,
Si din toate fetele
Tu esti căpitan.

Asta-mi place, asta o iau
Asta tie nu ti-o dau.

Printre munti si printre văi,
Trece un balaur,
Si din toate fetele
Tu ai păr de aur.

Printre munti si printre văi,
Trece o lalea,
Si din toate fetele
Tu esti sora mea.

Printre munti si printre văi,
Trece-o apă rece,
Si din toate fetele
Tu ai nota zece.

Printre munti si printre văi,
Trec două opinci,
Si din toate fetele
Tu ai nota cinci.

Printre munti si printre văi,
Trece un butoi,
Si din toate fetele
Tu ai nota doi.

16.

Tăranul e pe câmp, tăranul e pe câmp,
Ura, lelita mea, tăranul e pe câmp.
El are o nevastă, el are o nevastă,
Ura, lelita mea, el are o nevastă.
Nevasta, un copil, nevasta, un copil,
Ura, lelita mea, nevasta, un copil,
Copilul o dădacă, copilul o dădacă
Ura, lelita mea, copilul o dădacă
Dădaca un pisoi, dădaca un pisoi,
Ura, lelita mea, dădaca un pisoi.
Pisoiul prinde soareci, pisoiul prinde soareci,
Ura, lelita mea, pisoiul prinde soareci.
Si soarecii la brânză, si soarecii la brânză,
Ura, lelita mea, si soarecii la brânză.
Si brânza e-n butoi, si brânza e-n butoi,
Ura, lelita mea, si brânza e-n butoi.
Butoiul e-n cămară, butoiul e-n cămară,
Ura, lelita mea, butoiul e-n cămară.
Cămara e-ncuiată, cămara e-ncuiată,
Ura, lelita mea, cămara e-ncuiată.
Si cheia e la tata, si cheia e la tata,
Ura, lelita mea, si cheia e la tata.

17.

Am pierdut o batistută
Si mă bate mămica
Cine-o are să mi-o dea,
Că-l sărut o dată.
Batista parfumată
Se află la o fată,

La fata frumoasă
Pe care o iubesc.

18.

La popa la poartă
I-o pisică moartă.
Cine-o râde si-o vorbi
S-o mănânce coaptă,
Cu mărar, cu pătrunjel,
Cu untură de câțel.

19.

Un elefant se legăna
Pe o pânză de păianjen
Si pentru că nu se rupea
A mai chemat un elefant.

Doi elefanti se legănau
Pe o pânză de păianjen
Si pentru că nu se rupea
Au mai chemat un elefant.

Trei elefanti ...

20.

Ala, bala portocala
Ce-ai mâncat de te-ai umflat?
Sapte pite si-un pitoi
Si-un câțel de usturoi.

Timoroiu nu-i acasă,
Joacă soarecii pe masă,
Timoroiu e la munte
Joacă soarecii pe frunte.

Tândalică are mere,
Tândălic vine si cere,
Tândalică nu se-ndură,
Tândălic vine si fură.

- Barză, barză, ce-ai în cioc?
- Un boboc.
- Da-n picioare?
- Răschitoare.
- Dar în pene?
- Frigurile mele.

-Baba, baba-oarba,
Unde-ti este roaiba?
Roaiba de voi prinde,
Capul ti-oi aprinde.
-Roaiba ici-colea,
Ia-te după ea.

Cărămida-i nouă,
Bine-ar fi să plouă,
Cărămida-i veche
Bine-ar fi să-ncete,
Cărămida-i rea,
Bine-ar fi să stea.

Mori, mori, muma ploii,
Să răsare Soarele
Pe toate răzoarele
Să se coacă grânele
Să coacem prescurele
Să dăm la sărăcele,
Ca să coacem colacei
Si să dăm la sărăcei.

Sade Turcu pe saltea,
Poruncește o cafea.
Când se uită la caimac,
Hopa, cade un gândac.

Un tăciune
si-un cărbune,
Bine-ar fi să tune!

Tună, Doamne, si trăsnește,
Numai capul mi-l fereste.

Mos Andrei s-a dus la piață
Ca să cumpere o rată
Si-a căzut cu nasu-n gheată
Si-a crezut că e dulceață.

Paparută, rută,
Bun' ar fi o ploită,
Ploită curată,
Făr- un pic de piatră,
Unde-oi da cu sapa,
Să se umple groapa.

Numaratori

Din folclorul copiilor

Aceste numaratori fac parte din folclorul copiilor si sunt folosite atunci cand se fac echipe de joc sau cand se stabileste cine incepe jocul, cine iese primul din joc sau cine trebuie sa faca o anumita sarcina.

In oceanul Pacific
Locuia un peste mic
Si pe coada lui scria
Iesi afara dum-nea-ta!

Una mia suta lei
Ia te rog pe cine vrei
Din gramada cu purcei
A lui Mos Andrei!
Daca n-ai pe cine
Ia-ma chiar pe mine!

Intr-o magazie
Sta un porc si scrie
A B C
Iesi afara dom-nu-le!

Pe capetele noastre trece un tramvai...
La ce statie se opreste oare-acest tramvai?
Sau: In ce directie merge acest tramvai?

Cel la care se opreste numaratoarea trebuie sa zica un oras, de exemplu Pitesti si se numara: P-I-T-E-S-T-I (copilul la care se termina cuvantul iese din joc).

Pa-ce, pa-ce
Intre doua dobitoace,
Dobitoaca cea mai mare
Are pene pe spinare
Dobitoaca cea mai mica
Are pene pe bur-ti-ca.

An-dan-dez,
Dizi-mani-frez,
Dizi-mani-pomparez,
An-dan-dez.

Ciresica are mere,
Ciresel vine si cere,
Ciresica nu se-ndura
Ciresel vine si fura
Cate mere a furat
Ci-re-sel?

Copilul la care a ajuns numaratoarea spune un numar de la 1-10. Se continua numaratul, iar copilul cu numarul zis iese din joc.

Sta ursu' pe canapea
Si bea o cafea,
O cafea americana
Iesi dumneata afara!

Un, doi, trei
M-am batut cu Jean Marais,
Jean Marais mi-a tras un pumn
De m-a aruncat in drum.
Drumul fiind aglomerat
O masina m-a calcat,
Dar o fata m-a salvat!

Se spune un nume de fata, numele fetei se numara pe litere pentru fiecare copil, iar ultimul iese din numaratoare.

An-tan-tichitan
Sever-capitan,
Andalache-bumbalache
Glont!

Doua babe scofalcite
Stau pe canapea trantite:
- Parlez-vous zice una,
- Parlez-vous zice alta
Parlez-vous, parlez-vous
Iesi afara chiar tu!

An-tan-tichi-tan
Joc de fotbal mexican,
Mingea e la Ene,
Ene in izmene
Pasa la Panduru,
Iar tu faci turu'!

Un pitic atat de mic
Facea baie-ntr-un ibric,
Pe sapun a 'lunecat
Si piticu s-a'necat.

Stan si Bran
Canta la pian,
Tra, la, la,
Iesi afara dumneata!

Stan si Bran
Canta la pian,
Gheorghe si Ion
Canta la acordeon.
U-iu-iu
Iesi afara tu!

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Un pahar cu apa rece,
Si-o cafea amara
Iesi pe usa afara!

An-tan-tichi-tan
Urechila capitan,
Lupu tremura pe scara,
Iar tu iesi afara!

Trei lei pe luna
Si-o bataie buna,
Si-o cafea amara
Iesi pe usa afara!

Tom si Jerry,
Cheama pompierii,
U-iu-iu,
Iesi afara tu!

Ala-bala, portocala
Iesi, badita, la portita
Ca te-asteapta Talion
Talion, fecior de domn,
Cu caruta satului,
Cu caii imparatului,
Cu biciul cumnatului.
Clant, zbant, dorobant,
Cioc, boc, treci la loc!

Praf, tamaie si-un colac,
Iesi afara, cozonac.
Cozonac din Dorohoi,
Iesi afara dintre noi!

Pe varful Mitropoliei
Sta un magarus si scrie:
A, E, I, O, U
Magarusul esti chiar tu!

Ini-mini-mani-mor,
Tine-un peste de picior!
Daca pestele ofteaza,
Iesi afara si danseaza!

Unu, doi,
Stai cu noi,
Trei, patru,
Hai la teatru,
Cinci, sase, sapte,
Hai sa bem cafea cu lapte!

Opt, noua, zece
El/ea sa plece!

De-ge-tel!
Codita de purcel!
Ma suii in copacel
Si gasii un biletel.
Iar pe biletel scria:
Iesi afara dumneata!

An-tan-tichi-tan
Mutunache capitan
Ene-bene bombardeaza,
Glontul vajaie si zboara,
Dumneata sa iesi afara!

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Si-un pahar de apa rece
Toti pestii sa se-nece
Numai unul sa ramana
Sa se faca praf-tamaie,
Prاف-tamaie-cozonac
Iesi afara, mai gandac !

An-tan-tichi-tan
Mutzunache capitan,
Sade lupul pe saltea
Si comanda o cafea
Cafelutza e amara
Dumneata sa iesi afara!

Intr-o calimara
Este o cerneala
Ce culoare este
In calimara mea?
Spune chiar tu,
Pe onoarea ta
Daca vrei sau nu!

Se spune o culoare si apoi se numara cu literele acelei culori (v-e-r-d-e), iar copilul la care se termina numaratoarea iese din joc.

Iepuras cu coada scurta
A venit si el la nunta,
Si s-a pus in coltul mesei
Si-a mancat tortul miresei,
Mirele s-a suparat
De urechi l-a insfacat,
I-a facut o invartitura
Drept in oala cu friptura.

Un domn sobolan
A-nghitit un bolovan,
Si s-a dus la farmacie
Sa cumpere doctorie,
Doctorie n-a gasit,
S-a 'necat si a murit!

Doua rate pe gunoi,
Numara din doi in doi,
2, 4, 6, 8, 10
Iesi afara mai cumetre!

Unul merge cu purceii
Unul merge cu viteii,
Unul face aschiute,
Altul face placintute.
Da-mi si mie, da-mi si mie,
C-am ajuns ca o piftie!

Iesi papucule de sub pat,
Iesi papucule iesi,
Sa mananci si tu ciresi,
Iesi papucule, iesi!

Am plecat la cautare
Dupa mic si dupa mare;
Patru, patru, pitulata
Pan' la zece sa fii gata!

36. Am-bam-bus
Tine-te de urs
Ursul n-are coada,
C-a mancat o baba,
Baba n-are furca,
C-a mancat o curca.
Curca n-are pene,
C-a mancat-o Ene.
Ene n-are cap,
C-a mancat un tap.
Tapul n-are coarne,
C-a mancat bomboane.
Bomboanele sunt dulci,
Tu, mai nene, sa te duci!

Unua, doua, las' ca ploua,
Trei, patru, hai la teatru.
Cinci, sase, spala vase,
Sapte, opt, porumb copt,
Noua, zece, apă rece.

- Chiti-chiti treci la tabla!
- Nu stiu lectia, doamna draga...
- Da' de ce n-ai invatat?
- Fiindca-am fost la bal mascat!
- Bal mascat iti trebe tie?
Cu un 3 la geografie,
Cu un 4 la chimie,
Iesi afara mai copile!

An-tan-tiri-mogodan
Cara cara si
Principata mo-rin-go!

Unu, doi, stai cu noi!
Trei , patru,
Hai la teatru!
Cinci, sase, sapte,
Hai sa bem cafea cu lapte!
Opt, noua, zece
El/ea sa plece!
Iese Ana din grădină,
Câte păsări vrea să prindă?
Una, doi, trei patru,
Cinci, du-te de-aici!
Una, Lina, Dorolina,
Tria, Lia, Ciocarlia,
Roc, Boc,
Treci la loc
Si iesi din joc!

La Gheorghita-n gradinita
S-a oprit o prepelita
Prepelita cu doi pui,
Iesi afara, sa nu spui!

Ana, Mana, Sondrogana,
S-o popita Magarita.
Pe la poarta Pruncului,
La mijlocul raului
trece fata Turcului.
C-un cojoc
De motoc,
Treci la loc!

An-tan-tina
S-a ouat gaina
S-a facut un ou Mare cat un bou!

Doi la oi,doi la boi,doi cu tata la cimpoi,
Doi in car,doi sub car,doi pe chinga calului
Iar Marita și Gafita și Matei și Doroftei
Stau la foc,ca-s mititei!

De-ge-tel!
Codita de purcel!
M-am suit in copacel
Si-am gasit un biletel.
Iar pe biletel scria:
Iesi afara dumneata!

Stan si Bran
canta la pian:
Iu-iu-iu,iesi afara ,tu!

Câti copii ai, mări tigane?
Doisprezece , mări cucoane.
Doi in pat, doi sub pat,
Doi s-au dus cu ursu-n sat,
Gheorghe si cu Măriuta
Mestecă măriiliguta,
Tănase si cu Georgel
Dau măriicare la purcel,
Vasile si cu Andrei
Stau la foc cări-s mititei
Mărica-i-ar tata pe ei
Cări tare sunt frumusei!

Unele numărători tradiționale evoluează, în conținutul lor pătrunzând o serie de înoiri. De exemplu numărătoarea simplă, ulterior a căpătat următorul conținut :

„Un, doi, trei, patru
Cinci, șase, șapte
Opt, nouă, zece,
Un pahar de apă rece
Și-o cafea amară
Ieși pe ușă afară.”

„Una, două- hai că plouă,
Trei, patru- hai la teatru,
Cinci, șase- spală vase
Șapte, opt- porumb copt,
Nouă, zece- un pahar de apă rece
Și-o cafea amară
Ieși pe ușă afară.”

Cântece românești din folclorul copiilor- versuri

Mămăruță, ruță

Mămăruță, ruță,
Suie-mă-n căruță,
Și mă du la vale,
Pe mătă călare.

Cățeluș cu părul creț

Cățeluș cu părul creț,
măi, Grivei, Grivei,
fură rața din coteț,
măi, Grivei, Grivei.

El se jură că nu fură,
măi, Grivei, Grivei,
dar l-am prins cu rața-n gură,
măi, Grivei, Grivei.

Melc, melc, codobelc

Melc, melc, codobelc,
scoate coarne bourești,
și te du la baltă,
și bea apă caldă,
și te du la Dunăre,
și bea apă turbure,
și te sue pe buștean,
și mănâncă leuștean.

Bibliografie:

G.Brezul - N.Saxu. (1985) *Carte de cântece pentru copii*, Editura Muzicală, Brașov

Rățișoara mea

Rață, rață, rățișoară,
rățișoara mea,
unde mergi pe ulicioară,
rățișoara mea,
tipa, tipa legănată,
rățișoara mea,
și-așa frumos îmbărcată,
rățișoara mea,
cu papucii roșiori,
rățișoara mea,
cu bobocul subțiori,
rățișoara mea.

Iepuraș, coconaș

Iepuraș, coconaș,
a fugit peste imaș,
și s-a dus, 'colo sus,
sub o tufă s-a ascuns.

Dar Codău, un câine rău,
l-a gonit din cuibul său,
și a plecat supărat,
în 'cel codru 'ntunecat.

Cărăbușel, cărăbuș

Cărăbușel, cărăbuș
eu din tine-oi face acuș,
o morișcuță de vânt,
pe fața acestui pământ.

Și te-oi învârti,
Până când te-oi ameți,
și tu tot nu vei pieri!

Trei iezi, cucuieti

Trei iezi, cucuieti,
ușa mamei descuieti,
că mama v' aduce vouă,
mugurași cu bob de rouă.

Frunze'n buze, iarbă'n barbă,
Drob de sare în spinare,
Mălăiaș în călcăiaș.

Cloșca

Cot, cot, cot, fac și eu ce pot.
Cotcodac, cotcodac pui să-mi împac.
Ciugulesc, mă sbârlesc, și mi-i chem mereu,
Că nu-i las nici un pas fără mine, eu.

Ursulețul

Ursulețul Martinel
A-nvățat un cântecel
și îi place că-i ușor
Mor, mor, mor și mor, mor, mor.

- Jocuri muzicale din folclorul copiilor -

Treci ploaie călătoare

1. Să plouă, să plouă,
Să picure rouă
Și grâu să-ncolțească,
Bogat să rodească,
S-aducă belșug
Din brazdă de plug.
2. **Paparudă-** (*câteva fete în cerc în mijlocul lor paparuda*)
Fetele: - Paparudă, rudă,
Vino de ne udă!
Paparuda: - Dar cu ce, cu ce?
Fetele: - Cu gălețile.
Cu găleată nouă,
Plouă, Doamne, plouă,
Cu găleată plină,
Ploile să vină,
Cu ulcioru- cioru'
Să crească izvorul. (*se formează un cerc mare*).
3. Căldărușă plină,
Haidem în grădină,
Unde am o floare
Ce-o să crească mare,
Dacă e stropită
Și e îngrijită. (*fata spre cerc imitând stropirea*).
4. **Hora**
Frunză verde de bujor, Frunză verde siminoc,
Hai, copii, lângă izvor Să jucăm hora pe loc,
De mână să ne luăm, Frunză verde de trifoi,
Horă mândră să jucăm. Înainte și-napoi.
Tra, la, la..... Tra, la, la.....
-mers în cerc cu pas adaugat și batai din palme;
-mers înainte și înapoi cu batai din palme.
5. Treci ploaie, călătoare,
Să te-ajungă mândrul soare.
Și-ți taie picioarele
C-un mai. c-un pai
Cu sabia lui Mihai.
(*la primele trei versuri mers serpuit, iar la ultimele două, pe loc, batai din palme și din picior, apoi se formează cercul mare*).
6. O fetiță: Soare, ieși din închisoare!
Că vin două căprioare,

Cu cercei de ghiocci,
Cu papuci din flori de tei.
(fiecare vers este repetat de toate fetele).
Tip-top, tipi-top.....
Tip-top, tipi-top.....*(se prind de brat cate doua si se rotesc).*

7. Poezie

Adă, Doamne, soarele
Pe toate răzoarele!
Adă-l, Doamne și aici
Că și-aici copiii-s mici!
- A ieșit soarele!
- Ura!

8. Soare de vară, Adă-ne iară Fluturi de aur Flori pe câmpii. La, la, la, la.....	Izvoare limpezi Și răcoroase, Un cer albastru, Fără de nori.
---	---

Jocuri din folclorul copiilor

Batistuta

(Copiii, asezati în cerc, bat din palme si cântă în timp ce un copil se plimbă prin cerc cu batista în mână.)

Mi-am pierdut o batistută,

Mă bate mămica,

Cine-o află să mi-o dea,

Să-i sărut gurita

Batista-i parfumată,

Se lasă la o fată,

O fată frumoasă

Pe care o aleg.

În prima zi de dimineată

Doi copii stau fată în fată si-si bat palmele cântând.

În prima zi de dimineată

Când chinezoaica s-a sculat,

S-a spălat pe mâini, pe fată,

Si atunci ea a cântat:

Com-cai-ki-li-ma-ni,

Com-cai-ca,

Com-cai Tur-nu Se-ve-ri-na

E-ca-te-ri-na, E-se-ve-rum-bai,

Ian-ci, ian-ci, ciu-ciu-ciu.

Joaca fetită

În cerc, copiii bat din palme si cântă.

Un copil merge prin cerc si-si alege perechea.

Se va cânta strofa corespunzătoare fetitei sau băiatului.

Joacă, joacă, joacă fetită,

Că esti frumoasă ca o garofită

Si jocul nostru este format

Dintr-o fată si un băiat.

Tra, la, la, la,...

Joacă joacă, joacă băiete,

Că esti frumos ca un castravete
Si jocul nostru este format
Dintr-o fată si un băiat

Unu, doi

Unu, doi, unu, doi,
Vino să te joci cu noi!
Cine intră-n joc cu noi
E, de vineri până joi,
Cumintel si sănătos,
Bate tare jos.
Unu, doi, unu, doi,
Nu mai sta,
Hai si joacă uite-asa:
Stai mai drept,
Scoate piept,
Că doar esti copil destept.
Un, doi, trei,
Măruntei,
Dar la joacă se fac zmei.
Cine intră-n joc cu noi
E, de vineri până joi,
Cumintel si sănătos,
Bate tare jos.
Copiii cântă, iar la "Bate tare jos" bat din picior.
Calamar calapar
Cala gadinicea
Ghiula Pinte
Clant
Iese Ana din grădină,
Câte păsări vrea să prindă?
Una, doi, trei patru,
Cinci, du-te de-aici!

Paparudele

Ziua hotarata pentru dansul Paparudelor e joia celei de-a treia saptamani de dupa Paste, atunci cand se dezgroapa Caloianul, intr-alte zone o data cu Caloianul. Prin extensie, se continua, pe vreme de seceta, si in iunie si iulie. Obiceiul se pare ca a fost preluat de la tinerele tiganci, roabele de alta data de pe mosiile boieresti.

In "Descrierea Moldovei", printre cei "cativa zei necunoscuti si care se vede ca se trag din idoli ai dacilor", Dimitrie Cantemir aminteste si Papaluga: "In vremea verii, cand semanaturile sunt primejduite de seceta, oamenii de la tara imbraca o copila mai mica de 10 ani cu o camasa facuta din frunze de copaci si buruieni. Toate celelalte copile o urmeaza si se duc jucand si cantand prin imprejurimi; iar oriunde sosesc, babele au obiceiul de le toarna apa rece in cap. Cantecul pe care-l canta este alcatuit cam asa: Papalugo, suie-te la cer, deschide-i portile, trimite de acolo ploaia aici, ca sa creasca bine secara, graul, meiul si altele!"

Astazi, Papaluga din Moldova se infatiseaza astfel: o fata se dezbraca si apoi se acopera cu bozii sau cu alte plante, legate pe cap ca o gluga si umbla pe la casele oamenilor gospodari. Stapan casei iese si toarna asupra fetei o cofa sau o ulcica de apa. Atunci Papaluga danseaza si canta.

O tiganca mai in varsta canta monoton, cu note scurte si cu tact repezit, textul stravechi al Paparudelor.:

Paparuda, ruda,
Vino de ne uda,
Ca sa-nceapa ploaie,
Sa curga siroaie
Cu galeata-leata
Peste toata zloata;
Unde da cu maiul
Sa creasca malaiul,
Unde da cu sapa
Sa curga ca apa!
Hai, Catrino, sa sarim,

Paparudele,
Ca stii iarna ce patim,
Paparudele,
Ca pasarea prin copaci,
Paparudele,
Ploaie multa ca sa faci,
Paparudele!

Alta varianta a cantecului "Paparudelor":

Paparuga,ruga,
Ia iesi de ne udã
Cu galeata d-apa
Peste gloata toata
Cu ulcuta noaua
Plinuta de roaua

Cu inel d-argint
Peste tat pamant.
Ploaie, Doamne, ploaie
Sa curga siroaie,
Ploita curata
Din ceri ii lasata

Ada-mi, Doamne, cheile,
Sa slobozim ploile
Ca sa creasca granile,
Creasca cucuruzile.
Ploaie, Doamne, ploaie,
Locu sa se moaie,

Unde-I da cu plugu,
Sa mearga ca untu.
Creasca spicu,
Cat voinicu,
Cucuruzile
Cat gradinile.

Dupa ritmul cantecului, ele danseaza batand din palme, plesnind din degete si repetand "Ha! Ha!" In acest timp, gospodina ia o cana de apa sau o galeata si o arunca pe ele. Paparudele se prefac ca fug, dar pana la urma se lasa udate.

Exista credinta ca acelei case unde nu joaca Paparudele nu ii va merge bine in vara ce urmeaza.

Caloianul

Tradițiile populare românești rămân tezaurul nostru cel mai de preț și trebuie să facem tot ce se poate pentru ca ele să se păstreze vii în mintea oamenilor.

Obiceiul Caloianului are loc în marțea a treia după Paștele ortodox. El este un ritual de invocare a ploii benefice, aducătoare de bogăție. Se practică în toată zona balcanică și în unele zone din România se practică și prezent. El are o mare vechime, datând în epoca precreștină.

Încă din zori, fetele de la 5-6 ani în sus se strâng la un loc și se împart, după vârstă, în două sau mai multe. Fiecare ceată își alege o conducătoare. Fetele fac o păpușă de lut, un om mic, pe care îl împodobesc cu pangli colorate și flori, iar pe cap îi pun drept căciulă o coajă de ou roșu. În unele sate îl îmbracă în straie țărănești și căciulita. Păpușa se numește Caloian, Calian sau Scaloian. Fetele pun caloianul într-un cosciug mic încheiat - ca să plutească pe apă - sau pe o scândură, îl înconjoară cu coji de ouă roșii, pastrate de la Paște, praf de fel de flori, printre care predomină busuiocul, apoi îl îngroapă pe câmp, printre bucate, prin bozii sau în pe malul vreunei ape ori într-alt loc ascuns. Înainte de înmormântare, una dintre fete se face preot, alta dascăl duce steagul, adică o trestie cu o batistă albă în varf, înaintea popii, și iarăși una sau două fete duc sicriul ori cu Caloianul. Obiceiul respectă tradițiile unei înmormântări, copiii având roluri diferite: preot, dascăl, gropar, bocitoare, etc. După ce este modelat din lut și îmbrăcat în coji de ouă pastrate de la

Paste, Caloianul este plimbat cu un cortegiu de bocitoare după el care invocă prin cântece venirea ploii:

Caloiene, Ene!
Cum ne curg lacrimile
Să curgă și ploile,
Zilele și nopțile,
Să umple șanțurile,
Să crească legumile
și toate ierburile!

Iene, Iene, Caloiene,
Deschide porțile
Să curgă ploile
Ca de când n-a mai plouat
Aratura s-a uscat.

(Caloianul devine mesagerul dorintelor lor în fața divinității, unde va ajunge după înmormântare, conform tradiției creștine.)

Caloiene, Iene,
Du-te-n cer și cere
Să deschiză porțile,
Să sloboadă ploile,
Să curgă și gârlele,
Zilele și nopțile,
Ca să crească grânelor

După înmormântare, Caloianului i se face pomana din produsele aduse de fete, de regulă: făina, oua, malai, lapte. Mamele pregăteau drob de oua cu multă verdeată, mamaliga, gogosi.

A treia zi după ce l-au înmormântat, adică în a treia joi sau vineri de după Paste sau în ziua de Paparude, fetele se adună iarăși, se duc la locul unde a fost înhumat, îl dezgroapă bocindu-l iarăși. Apoi îl aruncă într-o fantană sau se duc și dau drumul scării pe care e așezat pe un rău sau pe un lac, urând ca anul să fie mănăstos și plin de belsug.

FOLCLORUL COPIILOR-

PRIMA FORMĂ DE MANIFESTARE ARTISTICĂ

PROF.BURU GHEORGHİȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ
“THEODOR COSTESCU”
DROBETA TURNU-SEVERIN

I. Elogiul copilului:

Copiii nu sunt niște oameni mai mici sunt pur și simplu niște copii.

De aceea ei trebuie luați ceea ce sunt: izvoare, păsări, flori și stele. Ei nu vor putea deveni niciodată oameni adevărați dacă acum nu-i lăsăm să fie copii adevărați.

Trebuie făcut tot posibilul să sporim libertatea copiilor, nu să le-o îngrădăm. Pasărea e pasăre prin zborul ei, floarea prin culoare și miros. Copilul e copil prin starea continuă de creație. Într-un copil lumea începe de la început.

Creația este jocul suprem, expresia cea mai înaltă a vieții. Cine nu se joacă e mort. De aceea trebuie să slujim viața din toate puterile. Lucrurile moarte ne înconjură pretutindeni. Viața are o singură șansă – creația. Copiii sunt cele mai teribile arme ale vieții. Dacă au fost creați copiii, trebuie lăsați și aceștia să creeze: compuneri, desene, cântece, nesfârșite invenții, imprevizibile jocuri. Copiii sunt inspirația omenirii, clipa de inspirație a pământului și a întregii umanități

II. Cântecele și jocurile de copii

O importantă ramură a folclorului o constituie creația artistică a copiilor. Folclorul copiilor se caracterizează ca un gen universal, bine conturat, care a luat naștere în mod firesc la o vârstă când jocul constituie punctul central al activității lor.

Prin cântec și joc copilul ia contact cu mediul înconjurător, străduindu-se să-l cunoască, să și-l apropie ori să-l domine. Dorințele, bucuriile, supărările, impresiile și le exprimă el prin intermediul acestui gen cu funcții multiple: psihică, educativ- formativă și distractivă.

Dorinței de joc, de mișcare, de cunoaștere, de acțiune, capacități uimitoare de observație și invenție, de învățare prin imitare și parodiare le corespund creații artistice cu un conținut propriu exprimat într-un stil specific.

Jocurile de copii sunt pe vârste și durează tot timpul anului, dar au o anumită intensitate primăvara. Varietatea lor e mare, în proză și în versuri, epice și lirice, având o notă de naivitate firească, optimism și vioiciune. Nu au o formă fixă, ci sunt în continuă mișcare, transformare, caracterizate fiind printr-un conținut complex și eterogen. Alături de elementele noi stau forme străvechi reflectând obiceiuri și datini

din epoci diferite, suprapunându-se și care nu s-au păstrat în folclorul adulților.

În timpul pauzelor, la orele de educație fizică sau cu ajutorul elevilor de la cercul de folclor am adunat un bogat material pe care l-am clasificat în următorul mod :

- Cântece- formule, pentru elementele naturii, animale, plante, obiecte ;
- Formule independente de jocul organizat;
- Formule legate de mișcare;
- Jocurile de grup cu accesorii.

a. Cântece- formule, pentru elementele naturii, animale, plante, obiecte;

Cele mai multe dintre ele sunt formule de incantație cu substrat magic. O parte din ele sunt desprinse din folclorul adulților. În majoritatea cazurilor semnificația lor veche s-a pierdut, deși în general, ele sunt însoțite de unele practice sau rituri .Aici se pot distinge:

1. Formule terapeutice: Lună, lună nouă

Rupe pâinea-n două/Și ne dă și nouă
Ție jumătate, mie sănătate !

2.Cântece pentru insecte: Fluturaș, drăgălaș/Zboară jos de pe imăș/
Și vino la mine/ Să mă joc cu tine.

3. Cântece sau formule pentru schimbarea vremii:

Plouă, plouă,/Babele se ouă/S-o cotarcă nouă/
Fetele dumica/ Feciorii mănâncă.

4.Formule folosite la joc:

Cruce de argint / Dacă ti-i uita / Ochii ți-or crapa!
Unu, doi, trei, patru/ Am pornit cu căutatu' /
Cine nu-i gata/Îl iau cu lopata.

b. Formule independente de jocul organizat: Acestea satirizează în genere defectele de comportament: lenea, mândria, minciuna și mai rar pe cele fizice.Acestea se pot clasifica:

1.Porecle- la numele copilului se inventează versuri cu aceeași rimă:

Nicolae, clop de paie		Iarna e geroasă
Hai cu mine la bătaie	sau	Gelu vine-acasă
		Geamu-i înghețat
		Geta s-a culcat

2. Luări în răs:

Noapte bună, somn ușor	Șapte și pe celălalt
Șapte purici pe-un picior	Să te tragă jos din pat.

3. Frământări de limbă:

Acestea se spun cu o repeziciune mare și bine răspicate.

Ele sunt sucite, încâlcite și învârtite într-adins, ca cel ce le spune să-și frământe limba ca să le spună corect.

Bucură-te cum s-a bucurat Bucuroaia de bucuria lui Bucurel,/

Când a venit bucuros din București;

Capra neagră-n piatră calcă, piatra-n patru bucăți crapă,

Așa să crape capul caprei, cum a crăpat piatra-n patru.

Bou breaz, barlobreaz, din barlobazatura barlobuzurilor.

c. Formule legate de mișcare:

Unica, doica, treica,	Una, două, trei, patru, cinci,
Pătrica, cincica,	Mama cumpără opinci
Șesica, șeptica,	Tata cumpără o pară
Optica, noica, zecica	Ca să ieși și tu afară.
Ieși afară tu purcica.	

d. Jocurile de grup cu accesorii:

Cele mai multe din jocurile copiilor în versuri se cântă și se interpretează prin mimică și gesturi după reguli proprii, în directă legătură cu vârsta copilului și mediul în care trăiește, folosind invocarea, repetarea de cuvinte, naivitatea, stilul simplist și enigmatic. Mulțimea acestor jocuri este așa de mare încât am să ilustrez doar o parte din titlurile lor.

1. Jocuri cu mingea;
2. Jocuri cu coarda;
3. Jocuri cu palmele (rezistență);
4. Jocuri cu pietricele (șotron).

Constatăm pe temeiul exemplurilor de mai sus că jocul are și un caracter didactic deoarece prin el se învață în continua lui repetare zilele săptămânii, lunile anului, literele alfabetului, număratoarea și un rol educativ,

deoarece prin ironizare și satirizare se scot în evidență defecte de caracter, de ordin fizic ale copiilor. Totodată prin joc se memorează și numeroase melodii.

III. Poezia obiceiurilor tradiționale:

Ceea ce caracterizează printre altele folclorul românesc este bogăția obiceiurilor tradiționale legate de muncile agricole de peste an și de păstorit. Datorită amplitudinii, obiceiurile sărbătorilor de iarnă ocupă un loc deosebit, sunt înainte de toate, sărbătorile schimbării anului. Sunt așteptate de toți locuitorii cu deosebit interes, fiind manifestări care își au rădăcinile în timpuri străvechi. Ele se desfășoară între 24 decembrie – 7 ianuarie având ca puncte centrale Crăciunul și Anul Nou.

Repertoriul acestor sărbători este bogat, cuprinzând colinde, urări de belșug și recoltă bogată cu plugușorul, jocuri cu măști (turca), irozii sau cântecele de stea.

Prin numărul lor mare, prin frumusețea muzicii și poeziei lor, colindele domină sărbătorile Crăciunului. Venind din lumea obștilor sătești, colindele sunt cânece de urare ce exprimă bucuria întâmpinării noului an, toate speranțele ce se leagă de el.

Aceste sărbători sunt pregătite din vreme din timpul postului, de la șezători, de către tinerii și maturii satului. Începând cu ajunul Crăciunului, umblă la colindat aproape întreaga colectivitate; mai devreme grupuri de copii, apoi pe la miezul nopții tinerii și adulții. Aceste cete de colindători se alcătuiesc pe bază de vecinătate, vârstă și prietenie.

Colindele vorbesc despre înțelepciunea și opulența gospodarului, a ciobanului, despre faptele de vitejie sau nunți minunate care sunt descrise și glorificate. Colindele religioase se referă la nașterea lui Isus, oglindind paralel cu mesajul magic și năzuința omului la fericire, senzația împlinirii unui rost în viață.

Tot acum tinerii organizează jocuri cu maști, turca, ceată care este însoțită întotdeauna de un tânăr care cântă la fluiet. Turca este o reminiscență de rit în care se regăsesc valențe ale fecundității și fertilității, substraturi extrem de arhaice, comune întregului spațiu al etnogenezei poporului nostru.

Începând din ziua de Crăciun, după ieșirea din biserică și până la Bobotează, un grup de tineri pornesc cu Irozii. Irozii este o dramă populară care are ca temă nașterea lui Isus, omorârea celor treizeci de mii de prunci de către Irod, călătoria și înfățișarea cu daruri a magilor.

Una din cele mai vechi datini românești de Anul Nou este „Plugușorul”. El ocupă un loc important în cadrul sărbătorilor de iarnă. Este un obicei care are evidente funcții agrare. În cadrul lui se distinge o desfășurare dramatică, scenică ce constă în însuși faptul umblării cu plugușorul, cu buhaiul, cu clopotele, bicele și o poezie a cărui miez îl constituie urarea. Urarea recitată sugerează sub forma unui lung poem plin de întâmplări hazlii și vorbe de duh ce vorbesc despre munca câmpului de la arat și semănat până la coptul colacilor, despre recolta bogată a anului ce va veni.

Pe timpul toamnei și al iernii ingeniozitatea poporului ne-a transmis una din cele mai atractive

manifestări-șezătoarea. Această datină se practică începând cu postul Crăciunului și până primăvara târziu. Șezătoarea este o adunare restrânsă la care participă fete, feciori, femei și bărbați având o funcție de inițiere și care se păstrează din timpuri străvechi. În cadrul acestei manifestări fetele desfășoară diferite munci. Pentru ca munca să fie mai spornică și pentru a alunga monotonia s-au inventat o sumedenie de jocuri de șezătoare: sita, puricele, fântâna sau alte practici magice, în special de aducere a feciorilor în șezătoare. De asemenea se cântă, se glumește, se joacă.

În concluzie, activitatea artistică este un mijloc de trăire în colectiv a unor bucurii de confruntare a valorilor și prin aceasta de întărire a colectivului, de disciplinare a fiecărui copil în parte. Prin crearea acestui climat educațional, prin înfrumusețarea vieții copilăriei am reușit să-i fac pe copii mai buni, mai dreپți, să învețe mai bine, să fie cinstiți, harnici și curajoși. Scena crează copiilor posibilitatea de a-și manifesta din plin trăirile individuale ale personalității lor. Aceasta impune dezvoltarea interesului lor pentru activitățile artistice, ne oferă prilejul de a le forma unele aptitudini, de a cânta melodios, de a recita expresiv, de a dansa elegant etc. Interesele și aptitudinile lor se vor dezvolta în strânsă legătură cu celelalte procese psihice ale copiilor: gândirea, limbajul, atenția, memoria, voința.

BIBLIOGRAFIE:

1. Comișel Emilia – Folclorul copiilor, Editura Muzicală, București, 1982;
2. Tocilescu Barbu – Folclor literar românesc, E.D.P., București, 1975;
3. Roșianu Nicolae – Eseuri despre folclor, Editura Univers, București, 1981.

MINISTERUL EDUCATIEI NAȚIONALE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "THEODOR COSTESCU", Drobeta-Turnu-Severin

Str. Păcii Nr.2

TEL./FAX:0252322016, e-mail: scoala7teodorcostescu@yahoo.com

DECLARAȚIE

Subsemnatul/Subsemnata, Buru Gheorghita, profesor pentru învățământul prescolar la Școala Gimnazială "Theodor Costescu", gradul didactic I, declar pe proprie răspundere că prezenta lucrare îmi aparține, iar bibliografia precizată a stat la baza elaborării documentului.

Semnătura,